

CONSILIUL SUPERIOR AL PROCURORILOR

H O T Ă R Ă R E A nr. 1-264/2026 din 03 septembrie 2026 cu privire la examinarea contestației înaintate de procurorul Mirandolina Sușițaia împotriva hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr. 3-149/2025 din 19.12.2025

Președintele Consiliului/ședinței: Dumitru Obadă

Membrii Consiliului prezenți: Mariana Cherpec, Aliona Nesterov, Eduard Panea, Elena Roșior, Svetlana Balmuș, Andrei Cebotari, Rodica Ciobanu, Mihail Sorbala

Membrul-raportor: Eduard Panea

Examinând în ședință parțial închisă, cu citarea părților, contestația înaintată de procurorul Mirandolina Sușițaia împotriva Hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr.3-149/2025 din 19.12.2025, în prezența: contestatarei Mirandolina Sușițaia, a inspectorului din cadrul Inspecției procurorilor, Constantin Miron și a reprezentantului Procuraturii Generale, Marian Tomic, audiind informația prezentată de către membrul - raportor Eduard Panea, Consiliul Superior al Procurorilor –

C O N S T A T Ă :

I. Circumstanțele și parcursul procedural

1. La data de 28.10.2021, inspectorul din cadrul Inspecției procurorilor a înaintat o sesizare Consiliului Superior al Procurorilor, în temeiul art.43 alin. (1) și alin.(2) din Legea nr.3/2016, pe faptul pretinselor abateri disciplinare comise de către procurorul în Procuratura Anticorupție, Mirandolina Sușițaia.

2. Autorul sesizării susține că informațiile apărute în spațiul public, coroborate cu anumite aspecte ce țin de activitatea organizatorică desfășurată de procurorul Mirandolina Sușițaia în cadrul Procuraturii Anticorupție, ar releva încălcări ale normelor de etică profesională, susceptibile să afecteze imaginea Procuraturii.

3. Autorul sesizării susține că procurorul în Procuratura Anticorupție, Mirandolina Sușițaia, ar fi încălcat disciplina muncii și normele de conduită profesională, printr-un comportament care, în opinia acestuia, ar fi de natură să afecteze onoarea și prestigiul profesiei de procuror, precum și imaginea Procuraturii. În susținerea acestor afirmații, autorul invocă prevederile art. 95 alin. (1) din Codul muncii și pct. (1) și (1¹) din capitolul II „*Timpul de muncă și odihnă*” al Titlului IV „*Reguli Generale de desfășurare a activității în cadrul Procuraturii*” al Regulamentului Procuraturii aprobat prin ordinul Procurorului General nr. 24/28 din 24.09.2016, art. 6 alin.(3) lit. b) și d) al Legii cu privire la Procuratură nr.3 din 25.02.2016, potrivit căreia „*procurorul este obligat să respecte prevederile actelor cu caracter normativ adoptate în cadrul Procuraturii; să respecte regulile deontologice ale procurorilor și să abțină de la fapte care ar discredita imaginea Procuraturii s-au ar afecta prestigiul profesiei de procuror*” și pct. 6, pct. 6.1.1 și pct. 6.8.6 din Codul de etică al procurorilor potrivit căreia „*procurorul trebuie să se bucure de o reputație ireproșabilă și să respecte cele mai înalte standarde de etică și conduită. Procurorii se află în serviciul societății, sunt responsabili de conduita lor și au datoria ca prin fiecare acțiune și decizie să onoreze jurământul depus,*

respectând cele mai înalte standarde de etică și conduită; să respecte legislația națională și actele internaționale la care Republica Moldova este parte, principiile judecătii echitabile cum sunt prevăzute în articolul din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și jurisprudenței Curții Europene pentru Drepturile Omului, actele normative a Procuraturii, și ale organelor de autoadministrare a procurorilor și să evite relațiile cu persoanele care ar putea compromite reputația procurorului”. Pornind de la aceste prevederi, autorul sesizării apreciază că faptele imputate procurorului ar întruni elementele unor abateri disciplinare, prevăzute în art.38 lit. a) și f) din Legea nr.3 din 25.02.2016 cu privire la Procuratură și solicită tragerea acesteia la răspundere disciplinară.

4. Cu referire la sesizarea din 25.01.2022, Procurorul General interimar Dumitru Robu a sesizat Consiliul Superior al Procurorilor cu privire la faptele ce pot constitui abateri disciplinare comise de către procurorul în Procuratura Anticorupție, Mirandolina Sușițaia, în cadrul reprezentării învinuirii în instanțele de judecată în cauza penală de învinuire a lui XXXXXXXX XXXXXXXX și [...].

5. Autorul sesizării invocă îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu și aplicarea necorespunzătoare / neaplicarea corespunzătoare a legislației, dacă acest lucru nu este justificat de schimbarea practicii de aplicare a normelor stabilite în sistemul de drept în cadrul reprezentării învinuirii în instanțele de judecată în cauza penală de învinuire a lui XXXXXXXX XXXXXXXX în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 335 alin. (1¹) din Codul penal și [...].

6. Cu referire la sesizare din 14.03.2022, Procurorul General interimar, Dumitru Robu, a sesizat, în temeiul art. 34 alin. (4) teza a doua din Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură, Consiliul Superior al Procurorilor cu privire la fapte imputate procurorului în cadrul Procuraturii Anticorupție, Mirandolina Sușițaia, care ar putea constitui abateri disciplinare, în contextul pornirii urmăririi penale în privința acesteia.

7. Potrivit sesizării, în privința procurorului Mirandolina Sușițaia a fost pornită urmărirea penală, cauza penală fiind înregistrată cu nr. xxxxxxxxxxxx, în baza existenței unei bănuieli rezonabile privind săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 330² alin. (2) din Codul penal.

8. Autorul sesizării menționează că la baza pornirii urmăririi penale au stat probele administrate în cadrul procesului penal inițiat în urma informațiilor prezentate de Serviciul de Informații și Securitate, în urma examinării cărora organul de urmărire penală a apreciat că există o bănuială rezonabilă privind posibila săvârșire de către Mirandolina Sușițaia a unor fapte de îmbogățire ilicită.

Circumstanțe stabilite în cadrul verificării sesizărilor disciplinare de către Inspekția procurorilor

9. Prin decizia Inspekției procurorilor din 09.12.2021 (emisă urmare a sesizării din 28.10.2021), ținând cont de prevederile art. 49 alin.(1) lit. b) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, materialele procedurii disciplinare în privința procurorului în Procuratura Anticorupție, Mirandolina Sușițaia, au fost transmise Colegiului de disciplină și etică pentru examinare.

10. Prin Decizia din 16.03.2022 (emisă urmare a sesizării din 25.01.2022), **Inspekția procurorilor** ținând cont de prevederile art. 49 alin.(1) lit. b) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, materialele procedurii disciplinare în privința procurorului în Procuratura Anticorupție, Mirandolina Sușițaia, au fost transmise

Colegiului de disciplină și etică pentru examinare.

11. Inspecția procurorilor a constatat că la 26.10.2017, Procuratura Anticorupție a remis spre examinare în fond, la Judecătoria Chișinău, cauza penală de învinuire a lui XXXXXXXX XXXXXXXX în comiterea infracțiunii prevăzute de art.335 alin.(1¹) din Codul penal.

12. În cadrul dezbaterilor judiciare, procurorul Mirandolina Sușițaia a solicitat instanței de a-1 recunoaște vinovat pe XXXXXXXX XXXXXXXX în săvârșirea contravenției prevăzute de art.312 din Codul contravențional, cu stabilirea unei pedepse sub formă de amendă în mărime de 90 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a deține o anumită funcție sau dreptul de a desfășura o activitate în domeniul xxxx xxxxxx pe un termen de un an. Totodată, în temeiul art. 30 din Codul contravențional, în legătură cu intervenirea termenului de prescripție a răspunderii contravenționale, procurorul a solicitat încetarea procesului contravențional în privința lui XXXXXXXX XXXXXXXX.

13. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, din xx.xx.2021, XXXXXXXX XXXXXXXX a fost achitat pe faptul comiterii infracțiunii prevăzute de art.335 alin. (1¹) din Codul penal, pe motiv că fapta nu este prevăzută de legea penală. În motivarea sentinței adoptate, instanța a constatat deficiențe privind unele înscrisuri administrate în calitate de probe, inclusiv faptul că anumite documente provenite de la Camera de Licențiere se aflau la materialele cauzei în copii pe care era aplicată mențiunea „Copia corespunde originalului”, fără semnătura și identificarea persoanei care efectuase certificarea, apreciind că, în această formă, acestea nu puteau fi puse la baza sentinței. De asemenea, instanța a analizat poziția acuzatorului de stat privind încadrarea faptelor în temeiul art. 312 din Codul contravențional și a constatat că inculpatul nu întrunea calitatea specială a subiectului cerută de această normă.

14. Conform art.320 alin.(4) din Codul de procedură penală, „... *procurorului care a intervenit în proces instanța îi oferă timp suficient pentru a lua cunoștință de materialele cauzei, inclusiv de cele cercetate în instanță, și pentru a se pregăti de participarea de mai departe în proces*,...”.

15. Art.327 din Codul de procedură penală stabilește, că instanța de judecată, la cererea părților, poate amâna ședința de judecată pe o perioadă de până la o lună pentru ca acestea să prezinte probe suplimentare în cazul în care ele consideră că probele prezentate în instanță sânt insuficiente pentru confirmarea pozițiilor lor, însă contrar acestor prevederi, procurorul Mirandolina Sușițaia a studiat superficial materialele cauzei penale, nu a identificat erorile admise la etapa urmăririi penale și nu a întreprins măsurile ce se impuneau în mod obligatoriu de efectuat în vederea administrării volumului necesar de probe pentru a fi stabilită situația reală pe dosar.

16. Pentru repararea erorilor admise aferent dosarului deținut anterior de Camera de licențiere se impunea prezentarea în ședințele de judecată a originalului acestuia sau a copiilor autentificate. Acest aspect (*prezentarea probei materiale*) fiind extrem de important în condițiile speței, deoarece anume potrivit acestor acte se constată prejudiciul cauzat statului în sumă de 533 886 lei.

17. La finalizarea cercetării judecătorești, deși volumul de probe administrate pe caz era suficient pentru a demonstra vinovăția inculpatului XXXXXXXX XXXXXXXX, procurorul Mirandolina Sușițaia, fără să intervină cu prezentarea probelor suplimentare, pentru a menține situația constatată la etapa urmăririi penale, a calificat ilegal acțiunile inculpatului potrivit art.312 din Codul contravențional.

18. Poziția procurorului în cadrul dezbaterilor judiciare, de a recalifica acțiunile

inculpatului XXXXXXXX XXXXXXXX în baza unei norme contravenționale pe motiv că nu au fost administrate suficiente probe în vederea demonstrării vinovăției acestuia, contravine pct.18 al ordinului Procurorului General nr.2/21, din 02.01.2018, „Cu privire la organizarea activității procurorilor în domeniul reprezentării învinuirii în instanțele judecătorești”, care stabilește că, *în cazul insuficienței probelor pentru solicitarea condamnării inculpatului, acuzatorul de stat va informa în prealabil despre aceasta procurorul-șef și printr-o notă argumentată, în formă scrisă, procurorul-șef al Direcției judiciare. În asemenea situații, procurorul-șef al Direcției judiciare a Procuraturii Generale va convoca o ședință în cadrul căreia vor fi analizate probele cercetate și, eventual, identificate procedee legale prin care să se extindă volumul probatoriului necesar a fi administrat, astfel încât pe caz să fie adoptată o decizie legală. Chestiunile dezbătute în cadrul ședinței se vor consemna într-un proces-verbal, care se va anexa la dosarul de control.*

19. Potrivit deciziei Inspecției procurorilor, informarea tardivă a Procuraturii Generale despre dificultățile apărute în cauză ar fi limitat posibilitatea intervenirii unui alt procuror sau a examinării, la nivel instituțional, a necesității modificării poziției procesuale.

20. Procurorul Mirandolina Sușițaia nici nu a luat în calcul posibilitatea recalificării acțiunilor inculpatului potrivit art.241 alin.(1) lit.a) din Codul penal, elementele căreia se regăsesc în componenta normei date, deși era obligată să o facă potrivit art.325 alin.(2) din Codul de procedură penală, care stabilește că, *„modificarea învinuirii în instanța de judecată se admite dacă prin aceasta nu se agravează situația inculpatului și nu se lezează dreptul lui la apărare. Modificarea învinuirii în sensul agravării situației inculpatului se admite numai în cazurile și condițiile prevăzute de prezentul cod”* și art. 51 alin. (3) din Codul de procedură penală care stabilește că *„la exercitarea atribuțiilor sale în procesul penal, procurorul este independent și se supune numai legii”*.

21. Chiar reținând încadrarea faptelor în temeiul art. 312 din Codul contravențional, în cadrul dezbaterilor judiciare, procurorul Mirandolina Sușițaia a formulat, în privința aceleiași persoane și pentru aceeași faptă, două solicitări procesuale concomitente: pe de o parte, recunoașterea vinovăției și aplicarea unei sancțiuni contravenționale sub formă de amendă în mărime de 90 de unități convenționale, cu privarea de dreptul de a deține o anumită funcție sau de a desfășura o activitate în domeniul jocurilor de noroc pe un termen de un an, iar, pe de altă parte, încetarea procesului contravențional în temeiul art. 30 din Codul contravențional, ca urmare a intervenirii termenului de prescripție a răspunderii contravenționale.

22. În cazul lui XXXXXXXX XXXXXXXX, prescripția tragerii la răspundere contravențională expirase, or, fapta ilegală a fost comisă de către acesta în anul 20xx (art.30, 441 alin.(1) lit. b), 461 alin.(1) din Codul contravențional).

23. Potrivit pct.19 al ordinului Procurorului General nr.2/21, din 02.01.2018, cu privire la organizarea activității procurorilor în domeniul reprezentării învinuirii în instanțele judecătorești, *„procurorii - șefi ai subdiviziunilor Procuraturii Generale, ai procuraturilor teritoriale și specializate, vor informa despre hotărârile de achitare a inculpatului, în ziua când au fost pronunțate acestea prin telefon procurorul zonal din Secția unificare a practicii în domeniul reprezentării învinuirii în instanțele de judecată, cu prezentare în termen de cel mult 3 zile lucrătoare, a unui raport special ce va conține: numele și prenumele inculpatului, data*

pronunțării hotărârii de achitare, instanța și judecătorul care a examinat cauza penală, procurorul care a condus sau exercitat urmărirea penală, acuzatorul de stat, date despre măsura preventivă aplicată inculpatului, temeiul de drept al achitării, mențiuni despre faptul dacă hotărârea de achitare a fost pronunțată integral sau doar dispozitivul acesteia, inclusiv opinia vis-a-vis de legalitatea acesteia.

24. Procurorul Mirandolina Sușițaia a înștiințat procurorul din cadrul Secției unificare a practicii în domeniul reprezentării învinuirii în instanțele de judecată despre adoptarea sentinței de achitare a inculpatului XXXXXXXX XXXXXXXX și la solicitarea repetată a remis în adresa procurorului Sergiu Bursacovschi, sentința, rechizitoriul și discursul, însă *contrar* pct.19 al Ordinului nr.2/21, a ezitat să remită raportul special, motivând că nu se află la serviciu.

25. Contrar pct.19.1 al Ordinului vizat, în adresa Secției unificarea a practicii în domeniul reprezentării învinuirii în instanțele de judecată nu a fost remis nici extrasul din procesul-verbal al ședinței procurorilor Procuraturii Anticorupție, în cadrul cărei s-au pus în discuție cauzele achitării și a soluției adoptate.

26. Potrivit declarației procurorului Mirandolina Sușițaia și a adjunctului procurorului-șef al Procuraturii Anticorupție, Lilia Pacișina, sentința urma a fi contestată ca fiind ilegală și poziția dată este confirmată prin datele tabelului aferent sentințelor adoptate de către instanțele de judecată cu participarea procurorilor în Procuratura Anticorupție din 26.03.2021, unde la rubrica legalitatea sentinței este indicat „*ilegală*”.

27. Abia la expirarea termenului de contestare, procurorul Mirandolina Sușițaia a comunicat că nu a contestat sentința de achitare adoptată în privința lui XXXXXXXX XXXXXXXX și tot la expirarea acestui termen în adresa Procuraturii Generale a parvenit raportul special în care a indicat că lipsesc temeiuri de contestare a sentinței.

28. Mai mult, conștientizând că au fost încălcate mai multe acte normative și acte interne ale Procuraturii, procurorul Mirandolina Sușițaia, în cadrul notei remise în adresa Procuraturii Generale, a menționat că hotărârea de necontestare a sentinței a fost luată de comun acord cu procurorul-șef al Secției unificare a practicii în domeniul reprezentării învinuirii în instanțele de judecată, Adam Vladimir.

29. Sentința instanței de judecată de achitare a inculpatului contravine poziției procurorului Mirandolina Sușițaia de recalificare a acțiunilor lui XXXXXXXX XXXXXXXX conform art.312 din Codul contravențional, respectiv, hotărârea urma a fi contestată, or, potrivit art.51 alin. (3) și (5) Codul de procedură penală, „*la exercitarea atribuțiilor sale în procesul penal, procurorul este independent și se supune numai legii*”, precum și faptul că, „*procurorul este în drept să declare apel sau recurs împotriva hotărârilor judecătorești pe care el le consideră ilegale sau neîntemeiate*”.

30. În condițiile date, procurorul Mirandolina Sușițaia a acționat contrar poziției sale, care urma să fie în strictă conformitate cu prevederile legale.

31. La fel, acțiunile procurorului mai contravin și prevederilor pct.17 al ordinului Procurorului General nr.2/21, din 02.01.2018, „Cu privire la organizarea activității procurorilor în domeniul reprezentării învinuirii în instanțele judecătorești”, care menționează că „*în discursul său acuzatorul de stat își expune argumentat opinia vis-a-vis de fapta infracțională săvârșită de inculpați, încadrarea juridică a acesteia în baza legii penale*”, pedeapsa corect individualizată care urmează a fi aplicată inculpatului, categoria penitenciarului, acțiunea civilă, soarta corpurilor delict, cheltuielile judiciare, alte chestiuni stipulate în art.385 din Codul de procedură penală.

32. Astfel, manifestând o atitudine neglijentă față de atribuțiile de serviciu, acționând contrar prevederilor legislației în vigoare și actelor interne care reglementează domeniul de reprezentare a acuzării de stat, procurorul Mirandolina Sușițaia a asigurat reabilitarea unei persoane, acțiunile căreia au cauzat un prejudiciu statului în sumă de 533 886 lei.

33. La 19.09.2019, Procuratura Anticorupție a remis spre examinare în fond cauza penală de învinuire a [...].

34. [...].

35. [...].

36. [...].

37. [...].

38. [...].

39. [...].

40. [...].

41. [...].

42. [...].

43. [...].

44. [...].

45. [...].

46. [...].

47. [...].

48. [...].

49. [...].

50. [...].

51. [...].

52. Acțiunile procurorului Mirandolina Sușițaia contravin prevederilor:

Art. 1 alin.(1) și (2) din Codul de procedură penală, care stabilesc că, *procesul penal reprezintă activitatea organelor de urmărire penală și a instanțelor judecătorești cu participarea părților în proces și a altor persoane, desfășurată în conformitate cu prevederile prezentului cod. Procesul penal are ca scop protejarea persoanei, societății și statului de infracțiuni, precum și protejarea persoanei și societății de faptele ilegale ale persoanelor cu funcții de răspundere în activitatea lor legată de cercetarea infracțiunilor presupuse sau săvârșite, astfel ca orice persoană care a săvârșit o infracțiune să fie pedepsită potrivit vinovăției sale și nici o persoană nevinovată să nu fie trasă la răspundere penală și condamnată;*

Art.51 alin.(3) din Codul de procedură penală, care stabilește că, *la exercitarea atribuțiilor sale în procesul penal, procurorul este independent și se supune numai legii;*

Art.2 din Codul penal, care stabilește că, *legea penală apără, împotriva infracțiunilor, persoana, drepturile și libertățile acesteia, proprietatea, mediul înconjurător, orânduirea constituțională, suveranitatea, independența și integritatea teritorială a Republicii Moldova, pacea și securitatea omenirii, precum și întreaga ordine de drept;*

Art.113 alin.(1) și (2) din Codul penal, care stabilește că, *se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componenței infracțiunii, prevăzute de norma penală.*

Calificarea oficială a infracțiunii se efectuează la toate etapele procedurii penale de către persoanele care efectuează urmărirea penală și de către judecători;

Art.4 și 7 al Legii cu privire la Procuratură, potrivit căreia, procurorul își desfășoară activitatea în baza principiilor legalității, imparțialității, rezonabilității, integrității și independenței procesuale, care îi oferă posibilitatea de a lua în mod independent și unipersonal decizii în cauzele pe care le gestionează.

Procurorul este obligat, prin întreaga sa activitate, să asigure supremația legii, să respecte drepturile și libertățile persoanelor, egalitatea lor în fața legii, să asigure un tratament juridic nediscriminatoriu pentru toți participanții la procedurile judiciare indiferent de calitatea acestora, să respecte Codul de etică al procurorilor și să participe la formarea profesională continuă.

53. *Totodată, acțiunile acesteia contravin prevederilor ordinului Procurorului General nr.2/21, din 02.01.2018, „Cu privire la organizarea activității procurorilor în domeniul reprezentării învinuirii în instanțele judecătorești”, prin care se stipulează în: Pct.8 „Dacă în cadrul judecării cauzei se constată că încadrarea juridică a acțiunilor nu corespunde circumstanțelor cazului, procurorul, prin ordonanță, în condițiile art.325 alin. (2) Cod de procedură penală va formula o nouă învinuire, dacă prin aceasta nu se agravează situația inculpatului și nu se lezează dreptul lui la apărare. Înaintarea noii acuzări se face în instanță, în prezenta inculpatului și apărătorului, cu audierea obligatorie a inculpatului pe marginea acesteia ”;*

Pct.17 „În discursul său acuzatorul de stat își expune argumentat opinia vis-a-vis de fapta infracțională săvârșită de inculpat, încadrarea juridică a acesteia în baza legii penale, pedeapsa corect individualizată care urmează a fi aplicată inculpatului, categoria penitenciarului, acțiunea civilă, soarta corpurilor delict, cheltuielile judiciare, alte chestiuni stipulate în art.385 Cod de procedură penală”;

Pct.18 „în cazul insuficienței probelor pentru solicitarea condamnării inculpatului, acuzatorul de stat va informa în prealabil despre aceasta procurorul -șef și printr-o notă argumentată, în formă scrisă, procurorul-șef al Direcției judiciare. În asemenea situații, procurorul-șef al Direcției judiciare a Procuraturii Generale va convoca o ședință în cadrul căreia vor fi analizate probele cercetate și, eventual, identificate procedee legale prin care să se extindă volumul probatoriului necesar a fi administrat, astfel încât pe caz să fie adoptată o decizie legală. Chestiunile dezbătute în cadrul ședinței se vor consemna într-un proces-verbal, care se va anexa la dosarul de control”.

54. *Acțiunile acuzatorului de stat Mirandolina Sușișcaia - de reîncadrare ilegală a acțiunilor inculpaților conform legislației contravenționale; de studiere superficială a materialelor cauzelor penale; de neintervenire cu prezentarea probelor suplimentare, pentru a menține situația constatată la etapa urmăririi penale; de neprezentare la timp a raportului special, notei despre insuficiența probelor pe caz, pentru ca în caz de necesitate procurorul-șef al Direcției judiciare a Procuraturii Generale să convoace o ședință de analizare a probelor cercetate și identificare a procedeele legale pentru a fi adoptată o decizie legală, au și condiționat direct adoptarea sentințelor de achitare a inculpaților, cât și la eschivarea inculpaților de la răspundere penală.*

55. *Astfel, procurorul Mirandolina Sușișcaia, prin acțiunile/inacțiunile sale la reprezentarea în instanța de judecată învinuirea în numele statului în cauza penală de învinuire a lui XXXXXXXX XXXXXXXX în comiterea infracțiunii prevăzute de art.335*

alin.(1¹) Cod penal și [...], a încălcat drepturile și libertățile fundamentale a cetățenilor, producând atingere onoarei și imaginii procuraturii, manifestate prin încălcarea prevederilor art.art.1 alin.(1), (2), 51 alin.(3), 320 alin.(4), 327 și 461 alin.(5) din Codul de procedură penală; art.art.2 și 113 alin.(1),(2) Cod penal și principiul supremației legii, prevăzut în pct.6.1.1; 6.1.2, 6.1.4 și 6.1.5 din Codul de etică a procurorilor, potrivit căroră „*procurorul trebuie să respecte legislația națională și internațională la care Republica Moldova este parte, principiile judecării echitabile prevăzute art.6 CEDO, actele normative ale procuraturii și ale organelor de autoadministrare a procurorilor, ; să acționeze în mod echitabil și onest; să respecte drepturile și interesele legitime ale participanților la proces, să conștientizeze că acționează din numele societății și în interes public și se va strădui să mențină echilibrul dintre interesul general al societății și interesele și drepturile fiecărui cetățean*”. La fel acțiunile procurorului contravin prevederilor pct.17 din ordinul PG nr.2/21 din 02.01.2018, potrivit căruia „*în discursul său acuzatorul de stat își expune argumentat opinia vis-a-vis de fapta infracțională săvârșită de inculpați, încadrarea juridică a acesteia în baza legii penale*”, concluzionând încălcări ce constituie abateri disciplinare prevăzute în art.38 lit.a) și b) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură.

56. Comiterea acestor abateri disciplinare se confirmă prin:

- discursul acuzatorului de stat pe cauza penală de învinuire a lui XXXXXXXX XXXXXXXX în comiterea infracțiunii prevăzute de art.335 alin.(1¹) Cod penal în care solicită de al recunoaște vinovat pe XXXXXXXX XXXXXXXX în săvârșirea contravenției prevăzute de art. 312 din Codul contravențional și a-i stabili o pedeapsă sub formă de amendă, în mărime de 90 de unități convenționale, cu privarea de dreptul de a deține o anumită funcție sau de dreptul de a desfășura o anumită activitate în domeniul xxxxxxxx xxxxxxxx pe un termen de un an. În baza art. 30 din Codul contravențional, în legătură cu intervenirea termenului de prescripție de tragere la răspundere contravențională, a înceta procesul în privința lui XXXXXXXX XXXXXXXX;

- raportul-special și nota-informativă a adjunctului interimar al procurorului-șef al Procuraturii Anticorupție, Lilia Pacișina, din 28.06.2021, potrivit căroră „*procurorul Mirandolina Sușițaia a comunicat, că sentința a fost raportată procurorului-șef al Secției unificare a practicii în domeniul reprezentării învinuirii în instanțele de judecată, Vladimir Adam, urmare a cărei discuții s-a stabilit că sentința este una motivată, iar contestarea acesteia a fost considerată inoportună*”;

- tabelului aferent sentințelor adoptate de către instanțele de judecată cu participarea procurorilor în Procuratura Anticorupție din 26.03.2021 -în care este indicat că sentința de achitare a lui XXXXXXXX XXXXXXXX din 18.03.2021 este ilegală;

- [...];

- [...];

- nota informativă pe cauza penală de învinuire a lui XXXXXXXX XXXXXXXX, întocmită de procurorul în Secția unificare a practicii în domeniul reprezentării învinuirii în instanțele de judecată, Sergiu Bursacovschi, -numai la insistența lui la 30.03.2021 procurorul Mirandolina Sușițaia i-a remis prin poșta electronică copia sentinței de achitare a lui XXXXXXXX XXXXXXXX, menționând verbal poziția de contestare a sentinței ca fiind una ilegală. La 08.06.2021, repetat solicitând de la acuzatorul de stat apelul și raportul special a aflat că sentința de achitare nu a fost contestată, iar raportul special îl va primi. La 21.06.2021 prin poșta electronică a

recepționat o notă în care se indica că în acțiunile lui XXXXXXXX XXXXXXXX nu sunt prezente elementele infracțiunii și precum că raportul special a fost perfectat anterior la 08.04.2021 cu nr. xxxx;

- copia sentinței Judecătoriei mun. Chișinău, sediul Centru din xx.xx.2021;
- explicația procurorului-șef al Secției unificare a practicii în domeniul reprezentării învinuirii în instanțele de judecată, Vladimir Adam, (dosarul de control în privința lui XXXXXXXX XXXXXXXX a fost constituit în baza copiei discursului acuzatorului de stat Mirandolina Sușițaia, prezentat de către procurorul zonal Sergiu Bursacovschi, iar apoi restituit pentru completarea lui, conform ordinului Procurorului General nr.2/21 din 02.01.2018, ...în raportul săptămânal privind rezultatele examinării cauzei penale de achitare a lui XXXXXXXX XXXXXXXX la compartimentul legalității s-a indicat ca fiind ilegală ... copia raportului special și alte copii de documente, care necesitau a fi expediate în adresa Secției unificare a practicii în domeniul reprezentării învinuirii în instanțele de judecată, nu au fost prezentate în termen. Despre necontestarea sentinței a fost informat de către procurorul zonal Sergiu Bursacovschi, care a solicitat de la Procuratura Anticorupție copia cererii de apel pentru a fi atașată la dosarul de control. Careva ședințe pe caz despre punerea în discuție a legalității sentinței nu convocat cu întocmirea unui proces verbal, deoarece aceasta nu este reglementat de către actele departamentale);

- răspunsul Adjunctului Procurorului General interimar, Marcel Dimitraș din 10.03.2022 - în cancelaria Secției unificare a practicii în domeniul reprezentării învinuirii în instanțele de judecată, nu a fost stabilit careva proces-verbal ce ar confirma organizarea unei ședințe de lucru cu obiectiv de discuție a cauzei penale în privința lui XXXXXXXX XXXXXXXX, achitat prin sentința Judecătoriei Chișinău din xx.xx.2021 de comiterea infracțiunii prevăzute de art.335 alin. (I¹) din Codul penal.

57. Prin decizia Inspecției procurorilor din 20.04.2022 (*emisă urmare a sesizării din 14.03.2022*), Inspecția procurorilor a transmis materialele procedurii disciplinare în privința procurorului Mirandolina Sușițaia Colegiului de disciplină și etică pentru examinare.

Constatările Colegiului de disciplină și etică

58. Prin Hotărârea nr.3-149/2025 din 19.12.2025, Colegiul de disciplină și etică în urma conexării cauzelor disciplinare într-o procedură unică, a dispus:

- Încetarea procedurii disciplinare în privința procurorului în Procuratura Anticorupție, Mirandolina Sușițaia, pe capetele de acuzare cuprinse în Decizia din 09.12.2021 și anume : *epizodul că a primit flori de la învinuitul XXXXXXXX înainte de ședința de judecată din xx.xx.2021; la xxxxx cu xxxxxx, la caz dl Xxxx Xxxx; privind acordarea permisului de acces în incinta instituției a cet. Xxxxx Xxxx; acuzația precum că la data de xx.xx.2021 procurorul Mirandolina Sușițaia nu s-a prezentat la locul de muncă*, pe motiv că nu s-a constatat comiterea abaterii disciplinară în cauza enunțată *supra*.

- Încetarea procedurii disciplinare în privința procurorului în Procuratura Anticorupție, Mirandolina Sușițaia pe capătul de acuzare cuprins în Decizia din 30.04.2022, pe faptul pornirii urmăririi penale în baza elementelor infracțiunii prevăzute de art. 330 ² alin.(2) din Codul penal, pe motiv că nu s-a constatat comiterea abaterii disciplinară în cauza enunțată *supra*.

– Constatarea abaterii disciplinare prevăzută de art.38 lit.a) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, **îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu prevăzute la art. 6 alin. (3)**, pe capetele de acuzare conform Deciziei din 16.03.2022, în legătură reprezentarea învinuirii în cauzele penale de învinuire a lui XXXXXXXX XXXXXXXX și a [...] și sistarea procedurii disciplinare, pe motiv că a expirat termenele de tragere la răspundere disciplinară.

59. Cu referire la acuzația expusă în Decizia din 09.12.2021, analizând probele administrate, audiind reprezentantul Inspecției procurorilor, materialele acumulate în cadrul verificărilor și actele administrate în ședința Colegiului, verificând argumentele expuse de părți, Colegiul a constatat că în cazul examinat nu s-a făcut dovada îndeplinirii cumulative a elementelor constitutive ale abaterilor disciplinare prevăzute de art.38 lit.a) și f) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură.

60. Colegiul a reținut că răspunderea disciplinară a procurorului poate fi angajată numai pentru faptele expres prevăzute de art. 38 din Legea nr. 3/2016 și numai dacă acestea au fost săvârșite cu intenție ori din neglijență gravă, în sensul art. 38¹ din aceeași lege. Potrivit art. 38¹ alin. (1), abaterea disciplinară este săvârșită cu intenție atunci când procurorul încalcă în mod conștient norme de drept material ori procesual.

61. Referitor la acuzațiile aduse conform Deciziei din 16.03.2022, analizând probele administrate, audiind reprezentantul Inspecției procurorilor și poziția procurorului Mirandolina Sușițaia, Colegiul a constatat că, în cazul examinat s-a făcut dovada îndeplinirii cumulative a elementelor constitutive ale abaterilor disciplinare prevăzute de art.38 lit.a) din Legea nr.3 din 25.02.2016 cu privire la Procuratură.

62. Potrivit art.6 alin.(3) din Legea nr.3 din 25.02.2016 cu privire la Procuratură, procurorul este obligat: a) să-și îndeplinească obligațiile de serviciu în conformitate cu Constituția, jurisprudența Curții Constituționale și a Curții Europene a Drepturilor Omului, legislația Republicii Moldova și cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte; b) să respecte prevederile actelor cu caracter normativ adoptate în cadrul Procuraturii; c) să asigure respectarea drepturilor și a libertăților fundamentale ale omului în exercitarea atribuțiilor sale; d) să respecte regulile deontologice ale procurorilor și să se abțină de la fapte care discreditează imaginea Procuraturii sau care ar afecta prestigiul profesiei de procuror.

63. Angajarea răspunderii disciplinare este supusă cerinței îndeplinirii cumulative a condițiilor generale referitoare la faptă, vinovăție și legătura de cauzalitate între fapta ilicită și rezultatul produs, iar în ceea ce privește vinovăția, aceasta trebuie constatată în mod cert, pe baza probatoriului administrat în cauză.

64. Colegiul a apreciat că latura obiectivă a abaterii disciplinare este reprezentată de conduita procesuală adoptată de procuror în cele două cauze penale, referindu-se, în particular, la poziția exprimată în cadrul dezbaterilor judiciare și, în cauza privind pe XXXXXXXX XXXXXXXX, la necontestarea sentinței de achitare. Cu privire la cauza [...].

65. Astfel, procurorul în Procuratura Anticorupție, M. Sușițaia și-a îndeplinit defectuos obligațiile sale de serviciu și a acționat necorespunzător în raport cu atribuțiile funcționale.

66. Colegiul a subliniat că respectarea normelor procesual-penale constituie o obligație profesională esențială a procurorului. Totodată, existența unei erori de

interpretare ori a unei soluții procesuale ulterior apreciate ca necorespunzătoare nu determină, prin ea însăși, răspunderea disciplinară, aceasta fiind incidentă numai dacă sunt întrunite elementele abaterii prevăzute de lege și forma de vinovăție cerută de art. 38¹ din Legea nr. 3/2016.

67. În acest sens, organul de urmărire penală are obligația de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă și obiectivă, a circumstanțelor cauzei, de a evidenția atât circumstanțele care dovedesc vinovăția bănuțului, învinutului, inculpatului, cât și cele care îl dezvinovățesc, precum și circumstanțele care îi atenuează sau agravează răspunderea.

68. Procurorul, în conformitate cu atribuțiile în cadrul urmăririi penale, prevăzute în art.52 Cod de procedură penală, verifică calitatea probelor administrate; veghează ca orice infracțiune să fie descoperită, orice infractor să fie tras la răspundere penală și ca nici-o persoană să nu fie urmărită penal fără să existe indici temeinici că a săvârșit o infracțiune; asigură respectarea termenului rezonabil de urmărire penală în fiecare cauză penală; etc.

69. Colegiul constată că conduita procurorului Mirandolina Sușitcaia, în speța dată, este una nepermisă, care prin prisma Codului de etică a procurorilor pune în dificultate eficiența activității procuraturii și a integrității procurorilor.

70. În virtutea principiului corectitudinii, procurorii trebuie să câștige încrederea publicului, demonstrând, în toate împrejurările, un comportament exemplar. Ei trebuie să trateze persoanele într-o manieră echitabilă, egală, respectuoasă și politicoasă și trebuie să adere mereu la cele mai înalte standarde profesionale și să mențină onoarea și demnitatea profesiei lor, având un comportament integru și prudent.

71. Din cele constatate, Colegiul concluzionează că încălcările procesuale comise de către procurorul Mirandolina Sușitcaia nu pot fi apreciate ca erori justificate, care nu sunt de natură să atragă răspunderea disciplinară, deoarece au determinat un impact semnificativ asupra principiilor de desfășurare a urmăririi penale, au efecte negative, pe de o parte, asupra drepturilor părților în dosar, pe cealaltă parte, au adus atingere imaginii Procuraturii.

72. Vinovăția procurorului M. Sușitcaia, în contextul abaterilor disciplinare constatate, se reflectă nu doar în raport cu normele profesionale specifice, ci și față de așteptările legitime ale societății, care impun respectarea unor valori fundamentale precum corectitudinea, integritatea și profesionalismul.

73. Abaterile disciplinare săvârșite au avut ca efect prejudicierea valorilor sociale asociate actului de justiție, care implică nu doar o administrare eficientă a organelor judiciare, ci și respectarea drepturilor și intereselor tuturor părților implicate.

74. În final, Colegiul apreciază ca plauzibile probele care au fost prezentate de către Inspekția procurorilor, prin care se demonstrează vinovăția procurorului M.Sușitcaia la reprezentarea învinuirii în instanța de judecată pe cauzelor penale expuse *supra* și țin să confirme poziția Inspekției procurorilor, privind îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor în cadrul reprezentării învinuirii în instanțele de judecată în cauza penală de învinuire a lui XXXXXXXX XXXXXXXX în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 335 alin. (1¹) din Codul penal și cauza penală [...].

75. Conform prevederilor art.40 alin.(1) și (2), procurorul poate fi tras la răspundere disciplinară în termen de 1 an de la data comiterii abaterii disciplinare, iar

prin excepție, în cazul comiterii unei abateri disciplinare în activitatea procesuală, termenul de tragere la răspundere disciplinară este de 3 ani de la data comiterii abaterii disciplinare.

76. În această speță, Colegiul constată expirarea termenului de tragere la răspundere disciplinară al procurorului Mirandolina Sușițaia.

77. Referitor la acuzațiile cuprinse în Decizia din 20.04.2022, analizând probele acumulate, poziția Inspecției Procurorilor, ale procurorului M. Sușițaia, Colegiul concluzionează, că pe acest capăt de acuzare, în acțiunile procurorului M.Sușițaia nu sunt întrunite elementele constitutive ale vreunei abateri disciplinare.

78. Colegiul a reținut că verificarea respectării regimului juridic al declarării averii și intereselor personale și exercitarea controlului averii intră în competența Autorității Naționale de Integritate, iar materialele procedurii nu conțineau un act al autorității competente care să confirme încălcarea unui asemenea regim.

79. În susținerea necesității unei abordări consecvente, Colegiul a făcut referire și la propria practică anterioară (*Hotărârea Colegiului de Disciplină și etică din 20.01.2023*), fără ca aceasta să substituie examinarea individuală a circumstanțelor prezentei cauze.

80. La fel, conform celor relatate de către reprezentantul inspecției, *latura obiectivă a abaterii disciplinare de la lit.g)* din art.38 Legea nr.3/2016, constă în încălcarea obligației prevăzute la art. 7 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 325/2013 privind evaluarea integrității instituționale. Încălcarea obligației: se referă la acțiuni sau inacțiuni ale procurorului care favorizează corupția, fie prin tolerarea unor acte corupte, fie prin participarea activă la acestea. Această încălcare presupune obligația procurorului de a nu admite manifestări de corupție.

81. Conform prevederilor art.40 alin.(1) și (2), procurorul poate fi tras la răspundere disciplinară în termen de 1 an de la data comiterii abaterii disciplinare, iar prin excepție, în cazul comiterii unei abateri disciplinare în activitatea procesuală, termenul de tragere la răspundere disciplinară este de 3 ani de la data comiterii abaterii disciplinare. În această speță, Colegiul constată expirarea termenului de tragere la răspundere disciplinară, deoarece ultima acțiune procesuală întreprinsă de procurorul Mirandolina Sușițaia, în aceste cauze penale, țin de anul 2021.

II. Pozițiile participanților și materialele examinate

82. La data de 14.01.2026, procurorul Mirandolina Sușițaia a depus o contestație împotriva Hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr.3-149/2025 din 19.12.2025, solicitând casarea punctului 3 din hotărâre, cu dispunerea încetării procedurii disciplinare pe motiv că nu sunt întrunite elementele constitutive ale abaterilor disciplinare imputate.

83. Potrivit autorului contestației, încă de la inițiere, procedura disciplinară aferentă cauzei X.Xxxxxxxx este viciată prin natura și proveniența sesizării. Aceasta a fost formulată de Direcția juridică a Procuraturii Generale - structură care nu are competență legală de control disciplinar și nici atribuții de evaluare individuală a activității procurorilor.

84. Rolul Direcției juridice este limitat la unificarea practicii judiciare și reprezentarea instituțională a Procuraturii Generale, nu la intervenții punctuale în cauze concrete și nici la declanșarea unor mecanisme represive disciplinare. Prin sesizarea formulată, această structură a depășit flagrant limitele funcționale,

transformând o analiză de practică într-un instrument de presiune disciplinară.

85. Gravitatea acestei depășiri este amplificată de faptul că, prin decizia din 03.10.2025 a Curții Supreme de Justiție, date în dosar nr.2ra-xxx/25, s-a stabilit cu valoare de autoritate de lucru judecat că prejudiciul invocat în cauza X.Xxxxxxxx nu a fost cauzat de acțiunile procurorului acuzator de stat, ci de organele care au pornit și remis cauza în fond.

86. În pofida existenței acestei hotărâri definitive, Colegiul, acționând cu elemente vădite de *ultra vires*, a menținut constatări disciplinare contrare realității juridice stabilite de instanța supremă, substituindu-se acesteia și încălcând principiul *res judicata*.

87. Prin decizia din 03.10.2025 a Curții Supreme de Justiție (dosar nr.2ra-xxx/25), s-a stabilit definitiv că deficiențele cauzei Xxxxxxxx țin de etapa urmăririi penale și nu puteau fi înlăturate la etapa judiciară. Prin urmare, acuzatorul de stat nu putea remedia viciile structurale ale cauzei. Sancționarea reclamantei pentru un rezultat juridic imposibil constituie o formă inadmisibilă de răspundere obiectivă.

88. Conform constatărilor din această decizie: „XX. *Din actele cauzei rezultă că* Xxxxxxxxxxxxxxx.

89. La momentul examinării disciplinare, cauza [...] se afla la etapa apelului, fără o hotărâre definitivă. Evaluarea disciplinară a unei cauze pendinte reprezintă o depășire gravă de competență și o încălcare a principiului securității juridice.

90. Prin evaluarea probelor și a strategiei acuzării, Colegiul a depășit limitele controlului disciplinar și s-a substituit instanței de apel, exercitând un control anticipat și inadmisibil asupra activității judiciare. Or, Colegiul a analizat probele și a criticat strategia acuzării, arogându-și atribuțiile instanței de apel. Răspunderea disciplinară nu poate fi angajată pentru modul de susținere a acuzării sau pentru opțiuni procesuale exercitate în limitele legii.

91. La înaintarea sesizării în cauză, au fost încălcate mai multe prevederi, iar procedurile care au demarat sunt afectate de vicii grave de procedură și de fond, vicii care impuneau ca actele administrative emise să fie anulate de către Procurorul General, având în vedere că inițiatorul investigațiilor de serviciu - Sergiu Bursacovschi este un subaltern direct al Procurorului General, iar organul de investigație disciplinară se afla în subordinea Procurorului General (la etapa din februarie 2022).

92. La data de 23.09.2019, prin dispoziția adjunctului procurorului-șef al Procuraturii Anticorupție, Eduard Varzar, susținerea acuzării de stat în cauza penală de învinuire a lui Xxxxxxx Xxxxxxxx în comiterea infracțiunii prevăzute la art.335 alin.(1¹) din Codul penal, a fost dispusă procurorilor din cadrul Procuraturii Anticorupție - acuzatorilor de stat: Constantin Popa - conducător al grupului; Elena Cazacov și Mirandolina Sușițaia;

i. ultima mențiune despre ședință lucrativă la caz a fost efectuată în data de 28.03.2019, la etapa în care acuzatorul de stat renunțase la martorul Xxxxxx Xxxxxx, fiind dispusă - pregătirea pentru audierea inculpatului;

ii. la data de 07.10.2019, printr-o încheiere judiciară, a fost admisă cererea apărării cu privire la „ridicarea excepției de neconstituționalitate” cu remiterea cauzei penale Curții Constituționale și suspendarea examinării cauzei în fond. Ulterior din cauza pandemiei virusului SARS COV -2 (Covid 19) unele ședințe judiciare au fost

amânate, inclusiv din motivul concediilor medicale și anuale de odihnă a participanților la proces;

93. La 21.07.2020, acuzatorul de stat (Mirandolina Sușițaia) a cerut în scris (printr-un demers cu nr.7345), instanței de judecată de a dispune audierea reprezentatului Serviciului Fiscal de Stat, cu titlu de probă suplimentară și absolut necesară, or, la caz, calculul prejudiciului cauzat - pus la baza actului de acuzare - a fost efectuat de către SFS;

i. în vederea remedierii erorilor admise la etapa urmăririi penale, acuzatorul de stat Mirandolina Sușițaia a solicitat prin cereri și demersuri administrarea de probe suplimentare;

ii. audiind părțile, instanța a admis cererea procurorului formulată în ordinea art.327 din Codul de procedură penală și apus în sarcina acuzării prezentarea probei;

iii. la 28.07.2020 a fost solicitat Serviciului Fiscal de Stat, în vederea delegării unui specialist pe cauza de control fiscal „XXXXXXX XXXXXXXXXXXX”, la care SFS a delegat, în data de 04.08.2020, specialistul dna XXXX XXXXXX- inspector principal din cadrul Direcției XXXXXXXX XXXXXXXX a Direcției generale administrare fiscală a mun.Chișinău. În cadrul cercetării judiciare, specialistul a reținut că: „Întru exercitarea atribuțiilor de serviciu, personal a fost delegată pentru a efectua control fiscal la întreprinderea „XXXXXXXXXX XXXXXXXXXXXX” SRL pentru perioadele 2011-2013. În cadrul controlului au fost stabilite încălcările care au dus la diminuarea taxelor, impozitelor și aplicarea sancțiunilor”;

iv. în cadrul cercetării judecătorești, s-a stabilit că toate sumele care au fost efectuate au fost indicate în actul de control. Controlul a fost efectuat în baza scrisorii de la Camera de Licențiere privind activitatea întreprinderii fără a dispune de licență pentru genul de activitate, prestarea serviciilor - XXXXXXXX. Controlul inopinat a fost efectuat de altă direcție din cadrul Serviciului Fiscal de Stat și la fel a stat la baza efectuării controlului. La întrebările instanței de judecată a relatat că, a efectuat un control la sesizarea organelor de stat, concluziile fiind indicate în actul de control. Conform deciziei, prejudiciul cauzat statului este de 1030 lei și TVA în sumă de 9773 lei, restul sunt amenzi aplicate conform legislației fiscale. Toate amenzile efectuate de Serviciul Fiscal de Stat sunt indicate în decizie. Amenda în sumă de x milioane este pentru desfășurarea activității fără licență. Din aceste x milioane au calculat impozitele și taxele rămase restante bugetului de stat. La calcularea impozitelor și taxelor din decizie, s-a luat în considerație venitul obținut și dările de seamă. Fiind întrebată de procuror, a răspuns că, calculul brut este un calcul bazat pe documente primare.

94. Impozitul pe venit constituie suma de 9773 lei, inclusiv din activitatea fără licență. A mai atras atenția asupra faptului că, a fost prezentată doar hotărârea că sunt în litigiu cu Camera de Licențiere. Suma de două milioane reprezintă amenzi aplicate în total. Astfel prevede legislația că, amenda constituie mărimea venitului brut. A comunicat că, nu ține minte ce era indicat în Decizia Camerei de Licențiere;

95. Expertii și specialiștii audiați în instanța de judecată au declarat expres că: evaziunea fiscală doar în suma impozitelor și tva, per total constituie suma de 10 000 lei. acest calcul brut nu poate să reprezinte evaziune fiscală sau venit produs din activitatea ilegală a activității de antreprenoriat.

96. La 18.03.2021 de către Judecătoria Chișinău, sediul Centru, magistrat Maria Frunze a fost pronunțată sentința în cauza penală nr. xxxx/2017 de învinuire a lui XXXXXXXX XXXXXXXX.

97. Sentința dată a fost pronunțată la data de 18.03.2021, fapt despre care părțile (acuzarea și apărarea inclusiv) nu au fost informate de către instanța de judecată, iar acesta a fost pronunțată în lipsa apărării și acuzării de stat;

98. La 24.03.2021, conform agendei stabilite, acuzatorul de stat s-a prezentat la Judecătoria Chișinău, sediul Centru, însă în legătură cu Dispoziția președintelui instanței, în contextul restricțiilor pandemice, accesul în sediul a fost interzis;

99. Totodată, în vederea coordonării agendei ulterioare a fost solicitat prin apel telefonic magistratul - Maria Frunze, în vederea coordonării agendei pe cauza penală nr. xx-x-xxxxx-xxxxxxxxx, la care fapt a fost notificată despre pronunțarea sentinței pe caz.

100. Reieșind din restricțiile pandemice și accesul interzis față de participanții la proces în incinta sediul Judecătoriei Centru, copia sentinței a fost solicitată prin intermediul mesageriei text din aplicația Viber și e-mail, pentru a lua act de raționamentele instanței, care au condiționat sentința achitare.

101. La 26.03.2021, printr-o scrisoare cu nr.3843, instanței de judecată i s-a solicitat expedierea sentinței motivate în adresa Procuraturii Anticorupție.

102. La data de 26.03.2021 orele 14-33, la solicitarea lui S.Bursacovschi, subsemnata remite via e-mail, susținerile verbale pe caz.

103. Abia la data de 30.03.2021, copia sentinței redactate integral a parvenit prin intermediul poștei electronice a acuzatorului de stat - Mirandolina Sușitcaia, iar la recepția acesteia, s-a stabilit că instanța a decis achitarea în contextul Hotărârii Curții Constituționale din 17.10.2019.

104. La data de 29.03.2021, sentința de referință este publicată pe pagina autorității judecătorești.

105. La data de 30.03.2021 orele 08-39, sentința pe cauza penală X.Xxxxxxxx este remisă de grefierul instanței, via email, pe adresa subsemnatei.

106. La data de 30.03.2021, orele 10-22, via email, subsemnata a redirecționat actele parvenite către procurorii: Lilia Pacișina (procuror, adjunct anticorupție responsabil de domeniul judiciar), Vladimir Adam (șef al secției judiciar-penale) și S.Bursacovschi (procuror în cadrul secției judiciar-penale).

107. Despre cele relatate *supra* a fost întocmit raport special la data de 08.04.2021, cu nr.4475. Sentința motivată a fost remisă de instanța de judecată în adresa Procuraturii Anticorupție abia la 15.04.2021, fiind trecută în evidențele instituționale cu nr.3758/21. Mai de parte, la 21.06.2021, printr-un înscris cu nr.7730, ca răspuns la solicitarea din 14.06.2021 cu nr.7/1-202/21-1614, Secția judiciar-penală a fost notificată detaliat despre cronologia acțiunilor pe caz, cu expunerea argumentelor de referință. Despre circumstanțele în care a fost pronunțată sentința și modul în care acesta a fost solicitată, inclusiv argumentele invocate s-a discutat în cadrul ședinței la nivelul administrației Procuraturii Anticorupție. Din luna iunie 2021 și până în luna ianuarie 2022 cu referință la cazul menționat, careva corespondență sau cel puțin obiecții nu au fost înregistrate. Cu toate acestea, la data de 11.01.2022, cu nr.15/3-6d/21-279, în adresa PCCOCS a fost remisă sesizarea semnată de Sergiu Bursacovschi și, respectiv, Dumitru Robu, privind investigarea acțiunilor subsemnatei, pentru pretinsa prejudicierea intereselor statului, și anume, citez: „...

procurorul Mirandolina Sușițaia a studiat superficial materialele cauzei penale, nu a identificat erorile admise la etapa urmăririi penale și nu a întreprins măsurile ce se impuneau în mod obligatoriu de efectuat în vederea administrării volumului necesar de probe pentru a fi stabilită situația reală pe dosar. Pentru repararea erorilor admise aferent dosarului deținut anterior de Camera de licențiere se impunea prezentarea în ședințele de judecată a originalului acestuia sau a copiilor autentificate. Acest aspect (prezentarea probei materiale) fiind extrem de important în condițiile speței, deoarece anume potrivit acestor acte se constată prejudiciul cauzat statului în sumă de 533 886 lei. ”.

108. Mai mult, pe cazul dat nimeni nu a ridicat întrebarea despre soarta cauzei penale de bază, din care a fost disjunctă cauza în privința lui XXXXXXXX XXXXXXXX, care, conform datelor a fost clasată, astfel, citez: „*Procuratura mun.Chișinău, Oficiul Centru, în temeiul ordonanței Procurorului General din 17.06.2019, a exercitat urmărirea penală în cauza penală nr.xxxxxxxxxxxx, începută la xx.xx.2016, de către Procuratura Anticorupție, în temeiul bănuielii rezonabile de comitere a infracțiunii prevăzute de art.328 alin.(3) lit.d) din Codul penal.*

109. *La cauza penală menționată supra au fost conexe cauzele penale nr.xxxxxxxxxxxx, xxxxxxxxxxxx, xxxxxxxxxxxx, xxxxxxxxxxxx, xxxxxxxxxxxx, xxxxxxxxxxxx și xxxxxxxxxxxx, pentru examinare într-o procedură unică.*

110. *Drept rezultat al acțiunilor procesuale efectuate, prin ordonanța procurorului Alexandru Mogîldea din 31.06.2022, în conformitate cu prevederile art.2 75 pct.3) și art.286 din Codul de procedură penală, a fost dispusă clasarea cauzei penale nr.xxxxxxxxxxxx, decizie care nu a fost supusă căilor de atac. ”;*

111. Deci, în cazul subsemnatei, se insistă la sancționare disciplinară, pentru prejudicierea intereselor statului, se neglijează faptul că actele de referință, în original, se păstrează la materialele cauzei de bază, că subsemnata a administrat probe suplimentare și în final Curtea Constituțională a declarat infracțiunea ca fiind una neconstituțională, fapt care exclude definitiv careva alegații de ordin penal față de inculpat.

112. Procedurile în privința subsemnatei au fost viciate din start, iar încălcările comise de către denunțator și Inspekția procurorilor au făcut ca aceste proceduri să fie inechitabile până la trimiterea cauzelor în adresa Colegiului, fapt care reprezintă o încălcare a prevederilor art.6 prgf.1 din CEDO. Aceste proceduri, în mod tot mai evident, au vizat nu pretinse abateri disciplinare, ci persoana procurorului M.Sușițaia, or aceasta inclusiv a reclamat acțiunile abuzive ale lui D.Robu și echipei sale.

113. Inspekția nu a luat în calcul că prin acțiunile procurorului Mirandolina Sușițaia nu au fost cauzate careva prejudicii intereselor și drepturilor persoanelor fizice, juridice, statului, mai mult, la caz nu a existat vreo plângere pe caz.

114. Tot Inspekția a evitat de a considera faptul că pe cazul X. XXXXXXXXXX acuzarea de stat a fost susținută de un grup de acuzatori, care nici nu au fost solicitați de a se expune, mai mult însuși subsemnata a prezentat decizia CSJ în ordinea Legii nr.1545/1998, prin care instanța a constatat doar abateri admise la etapa de urmărire penală, care efectiv nu puteau fi remediate la etapa cercetării judecătorești.

115. În cazul dosarului penal [...].

116. [...].

117. Astfel, *per a contraria* este necesar de a indica faptul că instanța de judecată a reținut drept motive de achitare nu renunțarea la acuzații, ci, fiind în situația analizei recalificării acțiunilor făptuitorilor, a concluzionat unilateral că procurorul dacă nu susține acuzațiile penale adică, renunță la ele, cu toate că legea procesual penală prescrie că renunțarea la acuzații poate fi efectuată doar printr-o ordonanță motivată. Un atare act procedural nu există în realitatea sa.

Poziția Inspecției procurorilor

În ședințele Consiliului Superior al Procurorilor, Inspecția procurorilor a fost reprezentată de către inspectorul Constantin Miron, care a susținut Hotărârea Colegiului de disciplină și etică nr.3-149/2025 din 19.12.2025.

Poziția procurorului Mirandolina Sușițaia

Procurorul Mirandolina Sușițaia a susținut poziția relatată în contestația depusă împotriva hotărârii Colegiului de disciplină și etică.

Poziția reprezentantului Procuraturii

În cadrul ședinței Consiliului Superior al Procurorilor, Marian Tomic, procuror în Secția judiciar-penală a Procuraturii Generale, desemnat prin Dispoziția Procurorului General nr. 257 din 02.09.2026 pentru participarea la examinarea procedurii disciplinare în privința procurorului Mirandolina Sușițaia, a reiterat argumentele și circumstanțele de fapt expuse în sesizarea Procurorului General, precizând că nu are de formulat completări suplimentare în raport cu cele invocate în cadrul procedurii disciplinare. Totodată, acesta și-a exprimat disponibilitatea de a oferi precizările și clarificările necesare asupra aspectelor ce urmau a fi elucidate în procesul examinării contestației.

Referitor la Hotărârea Colegiului de disciplină și etică nr. 3-149/2025 din 19.12.2025, Marian Tomic a menționat că aceasta nu a fost contestată de autorul sesizării și că susține soluția adoptată de Colegiu, neformulând obiecții față de aceasta și neinvocând alte argumente sau circumstanțe suplimentare.

III. Aprecierea Consiliului Superior al Procurorilor

118. Competența Consiliului de a examina contestația împotriva Hotărârii Colegiului de disciplină și etică rezultă din art. 70 alin. (1) lit. f) și art. 86 alin. (3) din Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură. În urma examinării contestației, Consiliul poate menține hotărârea contestată sau o poate casa și adopta o nouă hotărâre prin care soluționează cauza.

119. Analizând în ansamblu circumstanțele procedurii disciplinare și explicațiile prezentate în cadrul ședinței de examinare a contestației, urmare a deliberărilor, Consiliul Superior al Procurorilor constată că contestația urmează a fi respinsă, cu menținerea Hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr.3-149/2025 din 19.12.2025.

120. Cu referire la argumentul contestatoarei potrivit căruia procedura disciplinară ar fi fost viciată prin rolul exercitat de procurorul Sergiu Bursacovschi în circumstanțele care au precedat procedura disciplinară și la participarea acestuia ulterior în fața Colegiului de disciplină și etică, Consiliul examinează distinct, Din materialele cauzei rezultă că, în exercitarea atribuțiilor sale în cadrul subdiviziunii responsabile de domeniul reprezentării învinuirii în instanțele de judecată, acesta a

solicitat și a recepționat informații și acte referitoare la cauza XXXXXXXX XXXXXXXX și a întocmit o notă informativă privind circumstanțele constatate. Ulterior, în fața Colegiului, Sergiu Bursacovschi a participat în calitate de reprezentant al autorului sesizării și a susținut poziția acestuia. Aceste împrejurări, prin ele însele, nu relevă existența unui viciu al procedurii disciplinare, întrucât Sergiu Bursacovschi nu a exercitat atribuțiile de verificare disciplinară și nu a participat la adoptarea soluției de către Colegiul de disciplină și etică. Contestatoarea nu indică elemente concrete din care să rezulte că implicarea sa anterioară ar fi afectat imparțialitatea organelor disciplinare ori exercitarea dreptului la apărare. Totodată, simpla existență a raporturilor de subordonare instituțională invocate de contestatoare nu demonstrează afectarea regularității procedurii, în lipsa unor elemente concrete care să indice că acestea au influențat verificarea disciplinară ori soluția adoptată.

121. Consiliul Superior al Procurorilor apreciază critic și argumentul Colegiului de disciplină și etică întemeiat pe practica sa anterioară, cu referire la Hotărârea nr.3-1/2023 din 20.01.2023. Invocarea acestei hotărâri drept reper pentru concluzia potrivit căreia, în lipsa unui act al Autorității Naționale de Integritate, Inspekția procurorilor nu ar putea constata existența unor fapte cu relevanță disciplinară, nu poate fi reținută în prezenta cauză.

122. Consiliul reține că obiectul prezentei examinări nu îl constituie legalitatea sau temeinicia soluțiilor pronunțate de instanțele judecătorești în cauzele penale respective și nici reevaluarea fondului acuzațiilor penale aduse inculpaților, ci conduita profesională a procurorului în exercitarea atribuțiilor de reprezentare a învinuirii în numele statului. În acest context, delimitarea dintre controlul jurisdicțional asupra unei hotărâri judecătorești și controlul disciplinar asupra modului de exercitare a obligațiilor profesionale de către procuror este esențială. Constatarea unei abateri disciplinare nu echivalează cu substituirea instanței de judecată și nici cu exprimarea unei poziții asupra vinovăției persoanelor acuzate, ci presupune verificarea respectării de către procuror a obligațiilor impuse de lege, de normele procesual-penale și de actele normative interne ale Procuraturii.

123. Consiliul subliniază că existența unei abateri disciplinare nu poate fi dedusă din simplul rezultat al procesului penal și, în particular, din pronunțarea unei sentințe de achitare. În consecință, în cadrul examinării contestației, Consiliul va verifica distinct acțiunile și inacțiunile concrete imputate procurorului, obligațiile profesionale incidente, caracterul imputabil al conduitei și forma de vinovăție cerută de lege.

124. În cauza penală de învinuire a lui XXXXXXXX XXXXXXXX, materialele examinate de Colegiu relevă că, în discursul acuzatorului de stat, procurorul Mirandolina Sușițaia a solicitat recunoașterea lui XXXXXXXX XXXXXXXX ca vinovat de săvârșirea contravenției prevăzute de art. 312 din Codul contravențional, aplicarea sancțiunii corespunzătoare și, concomitent, încetarea procesului contravențional ca urmare a intervenirii prescripției. De asemenea, din actele cauzei rezultă că sentința de achitare a fost indicată în evidențele instituționale drept ilegală, iar Colegiul a avut în vedere faptul că aceasta nu a fost contestată.

125. Consiliul ia act de argumentul contestatoarei potrivit căruia efectele Hotărârii Curții Constituționale referitoare la norma în baza căreia fusese formulată acuzația erau relevante pentru aprecierea posibilității menținerii învinuirii în forma inițială. Totodată, din materialele procedurii rezultă că sentința de achitare nu a fost motivată exclusiv prin raportare la această împrejurare, instanța examinând și alte

aspecte privind probatoriul administrat și încadrarea juridică a faptelor. Această împrejurare este relevantă pentru delimitarea cauzelor care au determinat soluția de achitare de conduita profesională imputată procurorului, fără a exclude însă, prin ea însăși, obligația acestuia de a formula o poziție procesuală coerentă, motivată și conformă cadrului procedural aplicabil, precum și de a exercita atribuțiile ulterioare pronunțării sentinței în concordanță cu propria apreciere asupra legalității acesteia și cu obligațiile funcționale ce îi reveneau.

126. Colegiul a reținut în acest sens o contradicție relevantă între poziția procesuală exprimată de procuror și conduita sa ulterioară. Astfel, deși sentința de achitare nu corespundea poziției susținute de acuzatorul de stat în dezbateri cu privire la încadrarea faptelor în baza art. 312 din Codul contravențional, aceasta nu a fost contestată. Consiliul precizează însă că relevanța disciplinară nu derivă din simpla schimbare a aprecierii asupra legalității sentinței, ci din faptul dacă această schimbare a fost rezultatul unei examinări profesionale, a fost adoptată, motivată și comunicată în termen util, cu respectarea obligațiilor procedurale și instituționale. Art.51 alin.(3) și (5) din Codul de procedură penală consacră independența procurorului în exercitarea atribuțiilor și dreptul acestuia de a declara apel sau recurs împotriva hotărârilor pe care le consideră ilegale sau neîntemeiate, iar actele normative interne ale Procuraturii impun acuzatorului de stat obligația de a-și expune în mod argumentat poziția asupra faptei, încadrării juridice și celorlalte chestiuni relevante cauzei.

127. Potrivit pct.19 din Ordinul Procurorului General nr.2/21 din 02.01.2018 *“Cu privire la organizarea activității procurorilor în domeniul reprezentării învinuirii în instanțele judecătorești”*, în cazul pronunțării unei hotărâri de achitare, procurorul zonal urma să fie informat chiar în ziua pronunțării, iar în termen de cel mult 3 zile lucrătoare trebuia prezentat un raport special care să conțină inclusiv temeiul juridic al achitării și opinia asupra legalității hotărârii. Concomitent, potrivit pct.19.1, urmau să fie remise copia sentinței, actele relevante și extrasul din procesul-verbal al ședinței procurorilor privind cauzele achitării și soluția adoptată.

128. În paralel, pct.21 al aceluiași Ordin instituia obligația personală a procurorului care a participat la examinarea cauzei de a studia atent hotărârea judecătorească și, dacă o aprecia ca ilegală sau neîntemeiată, de a exercita calea de atac prevăzută de lege. Pct.21.1 prevedea expres că aflarea în concediu anual, concediu medical sau deplasare de serviciu nu constituie un impediment pentru exercitarea căii de atac, acuzatorul de stat fiind obligat fie să formuleze personal apelul/recursul, fie să sesizeze procurorul-șef pentru înlocuirea sa cu un alt procuror. Totodată, pct. 21.3 prevedea că omiterea termenului stabilit de lege pentru depunerea apelului sau recursului constituie abatere disciplinară, calificarea juridică a conduitei urmând a fi realizată prin raportare la abaterile prevăzute de lege.

129. În speță, materialele administrate indică faptul că Mirandolina Sușițaia a fost ultimul acuzator de stat care a participat nemijlocit la dezbaterile judiciare și, potrivit atribuțiilor sale procesuale, îi revenea obligația de a aprecia, după studierea hotărârii, necesitatea exercitării căii de atac împotriva sentinței pronunțate în cauza XXXXXXXX XXXXXXXX.

130. Consiliul constată că, potrivit notei informative întocmite de procurorul zonal Sergiu Bursacovschi, coroborată cu corespondența electronică și evidențele instituționale, imediat după pronunțarea sentinței, Mirandolina Sușițaia i-a comunicat că hotărârea este ilegală și că urma să fie contestată. Ulterior, la

26.03.2021, aceasta a transmis discursul acuzatorului și rechizitoriul, iar la 30.03.2021 a remis prin poșta electronică copia sentinței primite, menținând verbal poziția potrivit căreia sentința urma să fie atacată. Aceeași apreciere rezulta și din raportul săptămânal al Procuraturii Anticorupție, în care, la rubrica referitoare la legalitatea sentinței, aceasta era calificată drept „ilegală”.

131. Cu toate acestea, raportul special nu a fost remis structurii competente în termenul stabilit. Din materialele procedurii rezultă că raportul fusese perfectat la 08.04.2021, fără ca această dată să confirme și remiterea lui către Secția unificare a practicii în domeniul reprezentării învinuirii în instanțele de judecată. Potrivit notei informative întocmite de Sergiu Bursacovschi, la 08.06.2021, când acesta a solicitat apelul și raportul special, Mirandolina Sușițaia i-a comunicat că sentința nu fusese contestată și că decizia de necontestare ar fi fost coordonată cu procurorul-șef al Secției, Vladimir Adam.

132. În aceste condiții, Consiliul constată că problema supusă aprecierii disciplinare nu rezidă, în sine, în faptul că procurorul putea ajunge, după studierea sentinței, la concluzia de a nu o contesta, ci în modalitatea în care schimbarea poziției inițiale asupra legalității hotărârii a fost examinată, formalizată și comunicată, precum și în respectarea obligațiilor profesionale și instituționale incidente exercitării căii de atac.

133. În consecință, Consiliul apreciază că nu este determinant dacă procurorul avea, în abstract, libertatea procesuală de a decide asupra declarării sau nedeclarării apelului. Relevant sub aspect disciplinar este faptul că această competență trebuia exercitată în interiorul termenelor procedurale și cu respectarea mecanismului de raportare instituit prin actele interne, astfel încât decizia de contestare sau de necontestare să fie adoptată și comunicată înainte ca posibilitatea exercitării căii de atac să fie pierdută prin expirarea termenului.

134. Consiliul reține că aflarea procurorului în concediu medical nu constituia, potrivit pct. 21.1 din Ordinul nr. 2/21, un impediment pentru asigurarea exercitării căii de atac, norma prevăzând posibilitatea formulării personale a apelului sau sesizarea procurorului-șef în vederea înlocuirii acuzatorului de stat cu un alt procuror.

135. Consiliul subliniază că nu este pusă în discuție simpla opțiune profesională de a nu contesta sentința, ci respectarea obligațiilor concrete aferente schimbării poziției asupra legalității acesteia, inclusiv examinarea, formalizarea și comunicarea în termen util a deciziei privind neexercitarea căii de atac, în condițiile în care până atunci procurorul comunicase exact contrariul și anume că sentința era ilegală și va fi contestată.

136. În ceea ce privește susținerea contestatoarei că necontestarea sentinței ar fi fost coordonată cu Vladimir Adam, Consiliul constată că explicațiile acestuia nu confirmă existența unei decizii comune în acest sens. Vladimir Adam a indicat că despre necontestarea sentinței a fost informat ulterior de procurorul zonal Sergiu Bursacovschi și de conducerea Procuraturii Anticorupție, menționând totodată existența unor divergențe privind aprecierea legalității sentinței.

137. Prin urmare, Consiliul apreciază că, în cauza XXXXXXXX XXXXXXXX, conduita procurorului nu poate fi redusă la simpla oportunitate a declarării apelului. Relevante sunt respectarea obligației personale de a studia hotărârea și de a aprecia legalitatea acesteia, executarea corespunzătoare a sarcinilor concrete ce i-au fost încredințate în cadrul mecanismului de raportare și, în cazul în care hotărârea era apreciată drept

ilegală sau neîntemeiată, întreprinderea în termen a măsurilor necesare pentru exercitarea căii de atac.

138. Consiliul a analizat și argumentul potrivit căruia hotărârea de a nu contesta sentința ar fi fost adoptată în urma discuțiilor cu conducerea Secției unificare a practicii în domeniul reprezentării învinuirii în instanțele de judecată. Acest argument nu este însă suficient pentru a exclude caracterul personal al obligațiilor profesionale ce incumbă procurorului în exercitarea funcției de acuzator de stat. Independența procesuală consacrată de lege presupune că procurorul își asumă responsabilitatea pentru poziția procesuală pe care o formulează și pentru actele ori inacțiunile pe care le adoptă în exercitarea atribuțiilor sale. O consultare instituțională sau o discuție profesională nu transferă, prin ea însăși, responsabilitatea pentru actele procesuale care, potrivit legii, revin personal acuzatorului de stat.

139. Nici argumentul potrivit căruia acuzarea de stat în cauza XXXXXXXXX a fost exercitată de un grup de procurori nu conduce la o concluzie diferită. Din însăși poziția contestatoarei rezultă că Mirandolina Sușițaia a exercitat nemijlocit atribuții de acuzator de stat, a formulat demersuri, a administrat probe suplimentare, a susținut discursul în dezbaterile judiciare și a întreprins acțiuni după pronunțarea sentinței. Prin urmare, existența unui grup de acuzatori nu înlătură răspunderea individuală pentru actele procesuale proprii și pentru modul concret de exercitare a atribuțiilor ce i-au revenit.

140. Totodată, motivarea sentinței din 18.03.2021 nu s-a limitat la problema normei de incriminare. Instanța a examinat și deficiențe privind materialul probator, inclusiv faptul că anumite acte provenite de la Camera de Licențiere se aflau la dosar în copii pe care era aplicată mențiunea de conformitate cu originalul, fără semnătura și identificarea persoanei care efectuase certificarea. De asemenea, instanța a analizat poziția acuzatorului de stat privind încadrarea faptelor în temeiul art. 312 din Codul contravențional și a constatat că inculpatul nu întrunea calitatea specială cerută de norma respectivă.

141. În particular, materialele Inspecției consemnează că procurorul a solicitat încadrarea faptelor (lui XXXXXXXX XXXXXXXX) potrivit art.312 din Codul contravențional, în timp ce instanța a constatat că acesta nu întrunea calitatea specială cerută de norma respectivă. De asemenea, în dezbateri s-a solicitat, concomitent, aplicarea unei sancțiuni contravenționale și încetarea procesului ca urmare a intervenirii prescripției, aspecte care au fost apreciate critic în cadrul verificării disciplinare.

142. Mai mult, materialele procedurii relevă că poziția adoptată de procuror în dezbaterile judiciare a fost justificată inclusiv prin aprecierea că probatoriul administrat nu permite susținerea acuzației penale în forma inițială. Tocmai această împrejurare activa obligațiile profesionale prevăzute de pct.18 al Ordinului Procurorului General nr.2/21 din 02.01.2018. În cazul insuficienței probelor pentru solicitarea condamnării, acuzatorul de stat trebuia să informeze în prealabil procurorul-șef și, în scris, procurorul zonal, pentru a permite analizarea probelor și identificarea, după caz, a procedurilor legale prin care putea fi extins probatoriul.

143. În aceste condiții, efectele Hotărârii Curții Constituționale asupra normei în baza căreia fusese formulată acuzația constituiau un element juridic ce trebuia avut în vedere la stabilirea poziției acuzatorului de stat. Însă, această împrejurare nu epuiza aspectele examinate în sentință și nici cele relevante pentru aprecierea conduitei

profesionale a procurorului, inclusiv modul de gestionare a situației probatorii și conduita ulterioară pronunțării sentinței.

144. Sub acest ultim aspect, Consiliul acordă relevanță deosebită conduitei procurorului imediat după pronunțarea sentinței. Diligența profesională a acuzatorului de stat nu se epuizează odată cu formularea concluziilor în dezbateri, ci presupune și obligația de a studia hotărârea pronunțată, de a confrunța considerentele instanței cu materialul probator și cu propria poziție procesuală și de a decide, în interiorul termenului legal, dacă hotărârea este legală și întemeiată și dacă se impune exercitarea căii de atac. Această obligație rezultă expres și din pct.21 al Ordinului nr.2/21, potrivit căruia procurorii sunt obligați să studieze atent hotărârile pronunțate cu participarea lor și să le atace atunci când le consideră ilegale sau neîntemeiate.

145. Or, tocmai în această privință materialele cauzei relevă o inconsecvență semnificativă a poziției profesionale a procurorului. După pronunțarea sentinței, Mirandolina Sușițaia l-a informat pe procurorul zonal că hotărârea este ilegală și urmează să fie contestată. La 30.03.2021, după remiterea sentinței, aceasta și-a menținut verbal poziția privind contestarea, iar în evidența săptămânală transmisă de Procuratura Anticorupție sentința figura, de asemenea, ca fiind „ilegală”.

146. Cu toate acestea, sentința nu a fost contestată, iar despre schimbarea poziției procurorului – de la aprecierea hotărârii drept „ilegală” și susceptibilă de contestare la acceptarea acesteia prin neexercitarea căii de atac – structura responsabilă a fost informată numai după expirarea termenului de apel.

147. Însă, într-o asemenea situație, schimbarea poziției trebuie să fie rezultatul unei examinări diligente, realizate în termen util și susceptibile de a fi explicată prin raportare la considerentele concrete ale hotărârii. Or, în prezenta cauză, problema identificată nu constă în simpla necontestare a sentinței, ci în faptul că o hotărâre calificată inițial de procuror drept ilegală și anunțată ca urmând a fi atacată a devenit irevocabilă prin expirarea termenului de apel, iar justificarea necontestării a fost formalizată ulterior.

148. În acest context, referirea contestatoarei la efectele Hotărârii Curții Constituționale asupra normei de incriminare nu explică, prin ea însăși, schimbarea poziției adoptate asupra legalității sentinței. Dacă, după studierea hotărârii, procurorul ajunsese la concluzia că nu existau temeiuri pentru exercitarea apelului, această poziție trebuia asumată, motivată și comunicată în termen util. Dacă, în schimb, aprecia în continuare sentința ca fiind ilegală, astfel cum rezultă din comunicările sale inițiale și din evidențele Procuraturii Anticorupție, trebuiau întreprinse măsurile necesare pentru exercitarea căii de atac.

149. Prin urmare, Consiliul nu pune în discuție efectele juridice ale declarării neconstituționalității normei penale și nici nu substituie aprecierea instanței asupra vinovăției lui XXXXXXXX XXXXXXXX. Obiectul analizei disciplinare este diferit: dacă procurorul, confruntat cu aspectele probatorii și procesuale evidențiate în cauză și, ulterior, cu o sentință pe care inițial a apreciat-o drept ilegală, și-a exercitat cu diligența necesară atribuțiile ce îi reveneau în calitate de acuzator de stat. În consecință, analiza disciplinară trebuie să se limiteze la obligațiile profesionale concret individualizate și demonstrate prin materialele procedurii, inclusiv, după caz, respectarea mecanismului prevăzut de Ordinul nr. 2/21 în situația insuficienței probatoriului și conduita ulterioară pronunțării sentinței.

150. Consiliul apreciază ca neîntemeiată și susținerea potrivit căreia Decizia Curții Supreme de Justiție din 03.10.2025 în cauza privind repararea prejudiciului în temeiul Legii nr.1545/1998 ar lipsi de suport constatarea disciplinară. Hotărârea respectivă privește condițiile și întinderea răspunderii patrimoniale a statului pentru prejudiciul cauzat prin procesul penal și nu are ca obiect stabilirea existenței sau inexistenței unei abateri disciplinare a procurorului. Din datele reproduse chiar în contestație rezultă că instanța supremă a analizat durata urmăririi penale, măsurile preventive aplicate și circumstanțele care au determinat achitarea lui XXXXXXXX XXXXXXXX. Aceste constatări nu se confundă însă cu analiza disciplinară a respectării obligațiilor de serviciu în etapa reprezentării învinuirii. Totodată, constatările factuale definitive ale instanței supreme, în măsura în care privesc împrejurări comune celor două proceduri, trebuie avute în vedere și nu pot fi contrazise fără o justificare pertinentă. Acestea nu se confundă însă cu calificarea disciplinară a conduitei procurorului, care constituie obiectul autonom al prezentei proceduri.

151. Invocarea de către contestatoare a cauzei Beian c. României nu conduce, prin ea însăși, la o concluzie diferită, circumstanțele acelei cauze privind problema coerenței jurisprudențiale, într-un context juridic distinct. Pentru aprecierea comparabilității situațiilor, Consiliul are în vedere nu numai funcțiile deținute, ci și natura conduitei imputate fiecărui procuror, obligațiile profesionale concrete care îi reveneau și temeiurile pentru care procedura disciplinară a fost soluționată diferit. În speță, rolul procesual, atribuțiile concrete și conduita examinată în privința celor doi procurori Mirandolina Sușițaia și Vladimir Adam nu erau identice. Aceste diferențe sunt relevante pentru individualizarea răspunderii și nu permit concluzia că simpla adoptare a unor soluții disciplinare diferite ar constitui, prin ea însăși, un tratament discriminatoriu.

152. Referitor la cauza penală [...].

153. [...].

154. În consecință, conduita imputată procurorului nu constă, în sine, în susținerea unei alte încadrări juridice, ci în modul de fundamentare și exprimare a poziției procesuale, raportat la probele administrate și la respectarea obligațiilor profesionale și a procedurilor interne aplicabile.

155. În acest context, argumentul contestatoarei privind inexistența unei ordonanțe motivate de renunțare la învinuire nu este, prin el însuși, determinant. Consiliul observă că, în lipsa unui asemenea act procesual, conduita verificată nu trebuie redusă la existența unei „renunțări formale la învinuire”, ci apreciată prin prisma conținutului efectiv al poziției susținute în dezbateri și a obligațiilor profesionale aferente. Totodată, referirea din motivarea Colegiului la „necontestarea hotărârilor” nu este aplicabilă acestei cauze, întrucât, după substituirea procurorului Mirandolina Sușițaia, sentința din 26.10.2021 a fost contestată.

156. Nici faptul că, la momentul examinării disciplinare, cauza se afla în procedură de apel nu împiedică, prin el însuși, verificarea conduitei profesionale a procurorului. Controlul disciplinar are însă un obiect distinct de controlul jurisdicțional: el nu presupune stabilirea vinovăției inculpaților, reevaluarea fondului acuzației ori anticiparea soluției instanței de apel, ci verificarea modului în care procurorul și-a exercitat obligațiile profesionale în circumstanțele concrete ale cauzei.

157. Prin urmare, Consiliul apreciază că argumentele contestatoarei privind inexistența unei renunțări formale la învinuire și caracterul pendinte al cauzei în apel

nu înlătură, prin ele însele, posibilitatea evaluării disciplinare a conduitei examinate. Totodată, răspunderea disciplinară nu poate fi dedusă din simpla opțiune asupra încadrării juridice, ci numai din constatarea, pe baza materialelor procedurii, a încălcării unor obligații profesionale concrete și a formei de vinovăție prevăzute de lege.

158. Pornind de la raționamentele expuse *supra*, urmare a exprimării votului de către membrii Consiliului Superior al Procurorilor prezenți la ședință, cu 0 voturi „*pro admiterii contestației*” și 9 voturi „*contra admiterii contestației*”, în temeiul art.37, 38 lit. a) din Legea nr.3/2016, art.70 alin.(1) lit. f), art.77, art. 86 alin.(3) lit. a) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură; Regulamentului Consiliului Superior al Procurorilor, Consiliul Superior al Procurorilor-

H O T Ă R Ă Ș T E:

1. A respinge contestația înaintată de procurorul Mirandolina Sușițaia, cu menținerea Hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr.3-149/2025 din 19.12.2025.

2. Hotărârea se publică pe pagina web oficială a Consiliului Superior al Procurorilor, www.csp.md, directoriul *Hotărâri*.

3. Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor poate fi contestată la Curtea Supremă de Justiție de orice persoană vătămată într-un drept al său într-un termen de 10 zile lucrătoare de la data la care hotărârea vizată i-a fost comunicată.

**Președintele Consiliului
Superior al Procurorilor**

semnat

Dumitru OBADĂ